LÄNSSTYRELSEN
HALLANDS LÄN

Miljöprövningsdelegationen

Datum
2024-10-10

Diarienummer
8047–2023

Anläggningsnr
1382-92-001

Lassagård AB
Ugglarp Lassagård
311 69 Ugglarp

Ansökan om tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken till anläggning med djurhållning på fastigheterna Ugglarp 2:74, 2:107 och 1:7 i Falkenbergs kommun

Beslut

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Hallands län meddelar med stöd av 9 kap. 6 och 8 §§ miljöbalken Lassagård AB, org.nr. 556280–3089, tillstånd till djurhållning på fastigheterna Ugglarp 2:74, 2:107 och 1:7 i Falkenbergs kommun. Tillståndet omfattar befintlig och utökad anläggning med maximalt 68 500 platser för unghöns, inkl. tuppar, alternativt 166 000 platser för slaktkycklingar.

Tillståndet innefattar uppförandet av ett nytt stall enligt alternativ 1 i ansökan.

Miljöprövningsdelegationen godkänner miljökonsekvensbeskrivningen.

Villkor

För tillståndet gäller följande villkor:

Allmänt

1. Om inte annat framgår av övriga villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad bolaget angivit i ansökningshandlingarna eller i övrigt åtagit sig i ärendet.

Buller

2. Den ekvivalenta ljudnivån (L_{eq}) från verksamheten får utomhus vid bostäder inte överstiga följande värden:

50 dBA	helgfri måndag-fredag	kl. 06.00–18.00
45 dBA	lördagar, söndagar och helgdagar	kl. 06.00–18.00
45 dBA	kvällstid	kl. 18.00–22.00
40 dBA	nattetid	kl. 22.00–06.00

Momentana ljud (L_{Fmax}) får inte överstiga 55 dBA nattetid kl. 22.00-06.00.

Kontroll ska ske så snart det skett förändringar i verksamheten som kan medföra att värdena riskerar att överskridas eller när tillsynsmyndigheten bedömer att det behövs. Kontroll ska ske med hjälp av närfältsmätningar och beräkningar alternativt immissionsmätningar. Mätning och beräkning av ekvivalent ljudnivå ska utföras för den tid då den bullrande verksamheten pågår.

Hantering av organiska gödselmedel, foder och tvättvatten

3. Hantering av organiska gödselmedel och fodermedel ska ske på sådant sätt att läckage och spill till omgivningen förebyggs och begränsas och så att olägenheter inte uppkommer. Om eventuellt spill eller läckage ändå uppstår ska detta tas om hand så snart som möjligt.

4. Lagring av fasta organiska gödselmedel ska ske på tät platta och under tak eller annan likvärdig tät täckning, som förhindrar uppfuktning och minskar vindpåverkan. Ytvatten ska förhindras att rinna till gödselplattan. Gödselplattan på fastigheten Ugglarp 2:107 ska anslutas till en uppsamlingsbrunn med en volym om minst 2 m^3.

5. Innehållet av växtnäring (kväve, fosfor och kalium) i organiska gödselmedel ska bestämmas genom analys eller balansberäkning minst en gång per år. En aktuell analys eller balansberäkning ska användas som underlag vid avyttring eller spridning av gödseln.

6. Tvätt- och spolvatten från rengöring av stallbyggnader, samt förorenat vatten från hårdgjorda ytor ska samlas upp i tät behållare samt tas omhand så att vattnet inte förorenar mark eller vatten. Lagringskapaciteten för tvätt- och spolvatten ska vara minst 10 månader.

Spridning av organiska gödselmedel

7. Vid spridning av organiska gödselmedel ska hänsyn tas till rådande och förväntade väderleksförhållanden, så att risken för näringsläckage och luktolägenhet begränsas.

8. Spridning av organiska gödselmedel får inte, utan medgivande från bostadsinnehavaren, ske närmare än 30 meter från vattentäkt.

9. Spridningsareal med P-AL klass V får tillföras högst 15 kg fosfor/ha och år, räknat som genomsnitt under en femårsperiod. Fosfortillförseln på arealer med P-AL klass IV B får, räknat som genomsnitt under en femårsperiod, högst motsvara bortförseln med skörden.

Avfall och kemiska produkter

10. Kemiska produkter och avfall ska förvaras och hanteras så att spill och läckage inte kan nå avlopp och så att förorening av mark, yt- och grundvatten undviks. Förvaring ska ske så att sinsemellan reaktiva ämnen inte kan blandas. Förvaring av flytande kemiska produkter och flytande farligt avfall ska ske på tät invallad yta eller med motsvarande typ av säkerhetssystem för uppsamling av vätska. Uppsamlingsvolymen ska motsvara minst den största enskilda behållarens volym plus 10 % av volymen av övriga behållare inom samma invallning. Behållare ska skyddas mot påkörning och vid förvaring utomhus ska invallningen vara skyddad mot nederbörd.

11. Aska från fastbränslepannan ska förvaras i tät behållare. Hanteringen av aska ska ske på sådant sätt att olägenheter för miljön förebyggs och begränsas.

    Innan aska från förbränningen får användas för spridning på jordbruksmark ska samråd ske med tillsynsmyndigheten och analys göras av innehåll av tungmetaller samt näringsämnen (P, Ca, Mg och K). Detta ska ske före första spridningen av aska och därefter vid de tillfällen som någon förändring skett som kan leda till ändrat föroreningsinnehåll i askan eller när tillsynsmyndigheten begär det.

Utsläpp till luft

12. Stoft i rökgaserna från fastbränslepannan ska avskiljas med en reningsteknik motsvarande minst en väl fungerande multicyklon. Reningsanläggningens funktion ska kontrolleras regelbundet och genomförda servicearbeten ska dokumenteras. Mätning av stofthalt ska göras när tillsynsmyndigheten begär det.

Kontrollprogram

13. Ett aktuellt kontrollprogram ska finnas för verksamheten och följas. Kontrollprogrammet ska möjliggöra en bedömning av om villkoren följs. I kontrollprogrammet ska anges mätmetoder, mätfrekvens och utvärderingsmetoder. Bolaget ska skicka in ett

kontrollprogram för verksamheten till tillsynsmyndigheten inom tre månader från det att detta tillstånd har tagits i anspråk.

Delegationer

Med stöd av 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken överlåter Miljöprövningsdelegationen åt tillsynsmyndigheten att meddela de ytterligare villkor som kan behövas vad avser följande.

D1. Hantering av aska från fastbränslepannan (jfr villkor 11 ovan).

D2. Åtgärder för att begränsa lukt från verksamheten (jfr villkor 3, 4 och 7 ovan).

Igångsättningstid och verkställighet

Den tillståndsgivna utökade verksamheten ska ha satts igång senast 7 år efter det att detta beslut vunnit laga kraft annars förfaller tillståndet.

Miljöprövningsdelegationen avslår bolagets yrkande om verkställighetsförordnande. Tillståndet får tas i anspråk först när det vunnit laga kraft. Tillsynsmyndigheten ska skriftligen meddelas både det datum då verksamheten sätts igång och det datum när tillståndet tas i anspråk.

Återkallelse av tidigare beslut

När detta tillstånd tas i anspråk upphör, enligt 24 kap. 3 § första stycket 6. miljöbalken, tidigare meddelat tillstånd från den 18 april 1995 (dnr 224-7497-94) att gälla.

Dispens från biotopskyddet

Miljöprövningsdelegationen beviljar bolaget biotopskyddsdispens enligt 7 kap. 11 § miljöbalken för flytt av stenmur enligt ansökan, vid uppförande av ett nytt stall enligt alternativ 1.

Kungörelsedelgivning samt hur man överklagar

Miljöprövningsdelegationen förordnar med stöd av 49 § delgivningslagen (2010:1932), att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelse. Kungörelsen ska inom 10 dagar efter beslutsdatum införas i Post- och Inrikes Tidningar samt i Hallands Nyheter, Hallandsposten och på Länsstyrelsens webbplats.

Beslutet hålls tillgängligt hos aktförvararen på Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen i Falkenbergs kommun samt hos Länsstyrelsen, Slottsgatan 2 i Halmstad.

Eventuellt överklagande skickas till Länsstyrelsen, 301 86 Halmstad eller till e-postadress halland@lansstyrelsen.se. Ange vilket beslut som överklagandet gäller genom att ange diarienumret 8047–2023. Skriv också vilken ändring som begärs. För att överklagandet ska kunna prövas, måste det vara inkommet till Länsstyrelsen **senast den 14 november 2024**.

Länsstyrelsen skickar överklagandet vidare till Mark- och miljödomstolen i Vänersborg för prövning.

Kontakta Länsstyrelsen på tfn 010-224 30 00 eller halland@lansstyrelsen.se, om något är oklart.

Verksamhetskod och tillståndsplikt

Verksamheten är tillståndspliktig enligt 2 kap 1 § miljöprövningsförordningen, verksamhetskod 1.10-i. Anläggningens IED-kod är 6.6 a.

Tidigare prövning

Länsstyrelsen i Hallands län meddelade den 18 april 1995, dnr 244-7497-94, tillstånd enligt miljöskyddslagen till djurhållning med plats för 75 000 slaktkycklingar på fastigheterna Ugglarp 2:74 och 2:107 i Falkenbergs kommun. Tillståndet förenades med 9 villkor.

Koncessionsnämnden för miljöskydd ändrade, efter överklagande av bolaget, den 6 februari 1996 fyra av de beslutade villkoren och upphävde ett villkor. I den del som gällde upphävandet återförvisades ärendet till Länsstyrelsen för fortsatt handläggning.

Länsstyrelsen meddelade ett nytt villkor den 12 mars 1997.

Enligt meddelat tillstånd, med ovannämnda ändringar, gäller följande villkor:

1. *Vid hantering av gödseln inom och utom anläggningen ska detta ske på sådant sätt att läckage och spill inte sker och så att sanitär olägenhet inte uppkommer för omkringboende.*

2. *Gödseln ska lagras under tak eller täckas på sådant sätt att gödselns torra konsistens bevaras.*

3. *Spolvatten från rengöring av stallbyggnaderna ska ledas till en uppsamlingsbehållare om minst 30 m3. Uppsamlingsbehållaren ska vara uppförd senast den 1 oktober 1996.*

4. *Tillförsel av stallgödsel ska baseras på aktuella analyser av markens och stallgödselns näringsinnehåll och anpassas till grödornas växtnäringsbehov. Ny markkarta avseende den egna fastigheten och analys av gödselns växtnäringsinnehåll ska ligga till grund för gödslingen 1996.*

5. *Stallgödsel får inte spridas under tiden 1 oktober-28 februari. Under perioden den 1 augusti-30 september får stallgödsel endast spridas i växande gröda eller före sådd av höstsäd. Vid höstspridning ska givan begränsas till att högst motsvara den mängd kväve som grödan tar upp på hösten.*

6. *Nedbrukning av stallgödseln ska ske snarast och senast inom fyra timmar såvida inte spridningen sker i växande gröda.*

7. *Spridning av stallgödsel ska ske på sådant sätt att luktolägenheter undviks. Spridning får inte utan medgivande från bostadsinnehavaren än 30 meter från bostadshus eller vattentäkt.*

8. *Risken för vattenförorening genom ytavrinning ska alltid beaktas vid spridning av gödsel. Intill diken och vattendrag ska en zon lämnas fri från spridning. Stallgödsel får endast spridas på fält som har en beväxt skyddszon längs öppna diken och vattendrag.*

9. *Journal ska föras över djurhållning och gödselspridning på egen och kontrakterad areal. Journalen ska hållas tillgänglig för tillsynsmyndigheten.*

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Hallands län beslutade den 19 augusti 2020, dnr 4428–2020, efter ansökan från bolaget, att ändra beslutsmeningen i bolagets tillstånd 1995-04-18, dnr 244-7497-94, till följande lydelse:

> *Länsstyrelsen lämnar Lassagård AB, 556280–3089, tillstånd enligt miljöskyddslagen till djurhållning i befintliga stallbyggnader på fastigheterna Ugglarp 2:74 och 2:107 i Falkenbergs kommun. Djurhållningen omfattar högst 35 000 platser för unghöns, inkl. tuppar alternativt högst 75 000 platser för slaktkycklingar.*

Ärendets handläggning

Ansökan med miljökonsekvensbeskrivning kom in till Miljöprövningsdelegationen den 17 november 2023. Delegationen begärde vissa kompletteringar, vilka kom in den 19 februari och den 25 april 2024. Ansökan kungjordes därefter i Hallands Nyheter, Hallandsposten och på Länsstyrelsens webbplats den 31 maj 2024. Ansökan sändes för yttrande till Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Falkenbergs kommun och Länsstyrelsen. Yttranden har inkommit. Bolaget har i sin tur kommenterat yttrandena i en skrivelse, vilken kom in den 2 oktober 2024.

Ansökan och yrkanden

Yrkanden

Ansökan avser tillstånd till anläggning med djurhållning med 68 500 platser för unghöns, inklusive tuppar. Alternativt 166 000 platser för slaktkycklingar i befintlig anläggning med en ny stallbyggnad och tillhörande utrustning.

Bolaget yrkar att:

- den nya stallbyggnaden i första hand placeras enligt alternativ 1 och i andra hand enligt alternativ 2 med huvudsaklig utformning enligt inlämnad situationsplan.
- dispens ska medges från det generella biotopskyddet enligt 7 kap. 11 § miljöbalken för att flytta en stenmur som finns på platsen vid placering enligt alternativ 1.
- de föreslagna villkoren ska fastställas.
- miljökonsekvensbeskrivningen ska godkännas
- tillståndet får tas i anspråk även om det överklagas.
- igångsättningstiden bestäms till sju år efter den tidpunkt tillståndet har vunnit laga kraft.

Åtaganden

Bolaget har i ansökan och kompletteringar gjort bl.a. följande åtaganden:

Bolaget åtar sig att vidta följande åtgärder för att minimera skadan på biotopskyddobjektet (stenmuren):

- De stenar som tas bort ska användas till att uppföra en ny stenmur. Muren ska uppföras till minst motsvarande längd och yta som den borttagna delen.

- Jordmassor får ej läggas upp i den nya stenmuren.

- Rasering och restaurering/återuppbyggnad av stenmuren ska ske under perioden 1 maj till och med 30 september för att inte skada djur som kan ha övervintrat i muren.

Villkor

Bolaget yrkar följande villkor för verksamheten:

- Om inte annat framgår av övriga villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsak i enlighet med vad bolaget har angett i ansökningshandlingarna eller i övrigt uppgivit eller åtagit sig i ärendet.

- Ljud från verksamheten får inte ge upphov till högre ekvivalent ljudnivå vid andra bostäder än sökandens än 50 dBA, dagtid (kl. 06.00-18.00) mån-fre, 40 dBA nattetid (kl. 22.00-06.00) samtliga dygn samt 45 dBA övrig tid. Högsta momentana ljudnivå nattetid får inte överstiga 55 dBA. De angivna begränsningsvärdena ska kontrolleras genom immissionsmätningar eller närfältsmätningar och beräkningar. Ekvivalentvärdena ska kontrolleras då verksamhet pågår under de tider som framgår av villkoret. Kontroll ska ske när tillsynsmyndigheten anser att kontroll är befogad.

- Stallgödsel ska, inom anläggningen, hanteras på sådant sätt att läckage och spill förhindras och så att olägenhet av betydelse för människors hälsa inte uppkommer.

- Lagringskapacitet för gödsel ska byggas ut i den takt som lagringsbehov uppstår på grund av verksamhetens driftsinriktning.

- För att begränsa avgången av ammoniak ska lagring av fast fjäderfägödsel ske på tät platta och under tak eller annan likvärdig tät täckning, som förhindrar uppfuktning.

- Innehållet av växtnäring (kväve, fosfor, kalium) och torrsubstanshalt i fjäderfägödseln ska bestämmas genom analys eller balansberäkning. Resultaten ska redovisas för och överlämnas

till mottagaren vid avyttring av gödseln. Analysen eller balansberäkningen ska ske minst en gång per år.

- Tvätt- och spolvatten från rengöring av stallet, samt förorenat vatten från hårdgjorda ytor, ska omhändertas så att det inte medför förorening av yt-eller grundvatten. Lagringskapaciteten för tvätt- och spolvatten ska vara minst 10 månader.

- Kemiska produkter och farligt avfall ska lagras så att spill och läckage inte kan nå avloppsledningar eller omgivningen. Förvaring av flytande kemiska produkter och flytande farligt avfall ska ske på yta som är ogenomsläpplig för de aktuella ämnena, försedd med invallning eller annan konstruktion till skydd mot utsläpp samt i övrigt vara utformad så att nederbörd inte ansamlas. Undantag från detta villkor utgör kemisk produkt som används i mindre mängd i direkt anslutning till förbrukningsställe.

- Partiklar i utgående rökgaser från fastbränsleanläggning ska avskiljas med en reningsteknik motsvarande minst en väl fungerande multicyklon. Villkoret ska kontrolleras genom regelbunden kontroll samt dokumentation av genomförda servicearbeten.

- För verksamheten ska finnas ett kontrollprogram som möjliggör en bedömning av om villkoren följs. I kontrollprogrammet ska anges mätmetoder, mätfrekvenser och utvärderingsmetoder. Kontrollprogrammet ska finnas tillgängligt och kunna uppvisas för tillsynsmyndigheten senast tre (3) månader efter det att tillståndet tagits i anspråk.

- Om verksamheten i sin helhet eller i någon del upphör ska detta i god tid dessförinnan anmälas till tillsynsmyndigheten. Eventuella kemiska produkter och farligt avfall ska tas omhand på sådant sätt som tillsynsmyndigheten bestämmer. Verksamhetsutövaren ska vidare i samråd med tillsynsmyndigheten utreda om verksamheten har givit upphov till föroreningar och i sådant fall också ansvara för att efterbehandling sker.

Ur bolagets beskrivning av verksamheten

Av bolagets beskrivning av verksamheten framgår bl.a. följande.

Allmänt

Verksamheten med djurhållning har bedrivits under lång tid på platsen. 1980 bedrevs djurhållning med grisar, värphöns och slaktkycklingar. 1991–1992 övergick produktionen till att enbart omfatta slaktkycklingar. Efter ändring av tillståndet 2020 drivs verksamheten med inriktning på uppfödning av unghöns. Primärt, och initialt, kommer verksamheten bestå av uppfödning av unghöns. Uppfödningsformen kontrakteras genom långa avtal. För att ge möjlighet till flexibilitet och därmed driftssäkerhet inför framtida leveranskontrakt kommer ansökan omfatta drift med unghöns alternativt slaktkycklingar.

Lokalisering

Verksamheten bedrivs på landsbygden i den södra delen av Falkenbergs kommun. Omgivningarna utgörs av ett kustnära produktionslandskap med växtodling, verksamheter med djurhållning och fritidshusdominerad bebyggelse längs kusten. I omgivningarna finns även spridd bostadsbebyggelse. Närmaste samlade bebyggelse är Ugglarp, strax väst och norr om platsen. Den planerade verksamheten omfattas inte av någon detaljplan.

Teknisk beskrivning av verksamheten

Av den tekniska beskrivningen framgår bl.a. följande.

Stall

I anläggningen planeras ett nytt stall med stomme av betong eller stål och fasad av plåt eller en kombination av plåt och betong. Stallet kommer att isoleras och förses med mekanisk ventilation. Stallet kommer att ha en yta om ca 4 200 m² med yttermått om ca 35 x 120 meter. Stallbyggnaden fördelas, enligt de initiala planerna, invändigt i två avdelningar. Baserat på den invändiga ytan i stallet kommer anläggningen ge plats till maximalt 166 000 slaktkycklingar.

Golvet i stallarna kommer att förses med ströbädd. Vatten tillhandahålls genom nipplar som är konstruerade så att spill inte sker till ströbädden. Foder distribueras till djuren via spinnare. Systemet transporterar foder från fodersilo till spinnaren som sprider ut pelleterat foder till djuren. Denna metod bidrar till en väl genomarbetad, luftig och torr ströbädd.

Stallbyggnaderna är uppvärmda och det nya stallet kommer att värmas upp med aerotemprar eller en kombination av aerotemprar och värmerör eller golvvärme. Aerotemper är en fläktvärmare som

värmer luften i ett vattenburet system och fördelar värmen i stallet. Golvvärme består av värmeslingor i golv och värmerör utgörs av rör eller kamrör längs väggar för att ge värmetillskott när så behövs. Tillskottsvärmen bidrar till torra ströbäddar och minskad avgång av ammoniakemmissioner från stallarna.

Maximal beläggning i stallet bestäms för unghöns genom det antal vuxna djur som får finnas i byggnaden. För slaktkyckling bestäms den maximala beläggningen genom den sammanlagda vikten av fåglarna som finns per ytenhet. Den planerade verksamheten kommer att ha plats till 66 500 vuxna unghöns, inklusive tuppar, och på en yta om totalt ca 6 650 m². Bolaget beräknar att ca 3 % fler fåglar kommer att sättas in än vad som kommer vara kvar när fåglarna är färdiga för leverans, på grund av viss dödlighet i flocken. Merparten av de fåglar som faller ifrån dör när de är små, alla beräkningar i miljökonsekvensbeskrivningen utgår från 68 500 platser, vilket därmed är väl tilltaget och överskattar produktion av gödsel, behov av spridningsareal och lagringskapacitet samt utsläpp av ammoniak. Ansökan kommer därför att omfatta 68 500 platser baserat på det antal fåglar som sätts in i stallet.

Gödsellagring

Stallgödsel kommer primärt att levereras till kunder i samband med att den gödslas ut. Förvaring av gödsel från stallarna kommer att ske på gödselplatta och täckas med presenning eller annan tät konstruktion. Det finns två befintliga gödselplattor med en yta om ca 130 och 240 m². När stödmurar används kan gödseln staplas upp till 3 meter.

Bolaget planerar även att kunna lagra gödsel på en ny gödselplatta om ca 250 m² på fastigheten Ugglarp 2:107. Gödsellagring bör ur smittskyddshänseende ske på annan plats än i direkt anslutning till stallbyggnaderna. Den nya plattan kommer därför att ersätta den lagring som i dagens drift sker på anläggningen. De befintliga gödselplattorna kan dock komma att finnas kvar för händelse där det är en fördel för logistiken att gödsel lastas ut till dessa plattor innan den transporteras vidare. Den nya plattan kommer att ha en kapacitet att lagra gödsel motsvarande minst den mängd som uppstår under en produktionsomgång med unghöns. Denna kapacitet innebär att kravet på tio månaders lagringskapacitet uppfylls inom anläggningens drift. Om anläggningen i framtiden kommer att drivas med inriktning på slaktkycklingar, kommer kapaciteten att lagra gödsel att utökas så att tio månaders produktion säkerställs, antingen genom egen lagring eller genom gödselkontrakt.

Tvättvatten

Den befintliga tvättvattenbrunnen är konstruerad av betong och har en volym om 100 m³. När det nya stallet uppförs kommer bolaget att säkerställa att det finns kapacitet för att lagra en omgångs produktion av vatten, vilket motsvarar 100 m³. Vid drift med slaktkycklingproduktion kommer anläggningen att tvättas fler gånger per år, vilket innebär ett behov av att kunna lagra preliminärt 650 m³. Denna volym kommer att säkerställas genom att anlägga ytterligare en tvättvattenbrunn. Oavsett val av driftinriktning kommer bolaget att säkerställa att lagring av tio månaders produktion av tvättvatten finns tillgänglig.

Energi

Verksamheten förbrukar el för att kunna driva foderanläggningen, ventilationen och belysningen i stallarna. Verksamheten har solpaneler på halmladans tak. Energiförbrukningen begränsas genom användning av LED-belysning och frekvensstyrda fläktar.

Transporter

Verksamheten är förknippad med transporter till och från anläggningen. Både drift med unghöns och slaktkycklingar innebär att små kycklingar transporteras till anläggningen. Dessa förses med foder som transporteras till anläggningen. När produktionsomgången är färdig, transporteras djuren bort och likaså ströbädd med gödsel. Övriga transporter innefattar bränsle för uppvärmning och strö till ströbädden.

Antalet transporter i närområdet kommer, vid drift med unghöns, att öka med ca 29 transporter per år och, vid drift med slaktkycklingar, ca 137 transporter per år. Varje fordon kommer till platsen och kör sedan därifrån. Varje transport ger därför upphov till två transportrörelser. Utöver dessa transportrörelser tillkommer transporter med traktor, vilka är nödvändiga för att bedriva växtodling på de 70 hektar åkermark som bolaget har rådighet över. I verksamheten odlas höstraps, höstvete, vårkorn och åkerböna.

Kemikalier

De kemikalier som hanteras i verksamheten är rengöringsmedel, desinfektionsmedel, eldningsolja, diesel och råttgift. Samtliga produkter förvaras i kemförråd, förutom råttgift som endast hanteras av entreprenör. Eldningsolja används till oljepannan som är reserv i händelse av driftproblem med fastbränslepannan. Diesel används som bränsle i traktorer och lastmaskin vid utgödsling och i jord-

bruksdriften samt till reservelverk. Rengörings- och desinfektionsmedel används vid tvättning av stallar.

Statusrapport

I verksamheten används ett fåtal kemiska produkter. Inga ämnen produceras eller släpps ut från verksamheten.

Desinfektionsmedel förvaras i låst utrymme, utformat så att spill och läckage kan samlas upp. Medlet appliceras i utspädd form på ytor i stallarna efter tvättning och avdunstar sedan från ytorna. Inget utsläpp sker till omgivningen. Koncentrat av medlet är skadligt för vattenlevande organismer.

Råttgift hanteras enbart av den entreprenör som är avtalad för att sköta betesstationer för råttbekämpning på anläggningen. Ingen förvaring i övrigt sker på anläggningen. Hanteringen innebär ingen risk för att ämnet ska förorena mark eller grundvatten.

Diesel medför utsläpp av fossil koldioxid och kan ha en negativ påverkan på miljön. Diesel är giftigt för vattenlevande organismer och kan långsiktigt skada vattenmiljön. Enligt EG nr 1772/2008 är diesel en hälsofara och kan orsaka cancer. Förvaring sker i en dieselcistern som kontrolleras regelbundet och är skyddad mot påkörning. Genom villkor för den ansökta driften sker förvaring inom invallning och påfyllning sker så att läckage inte kan ske till omgivningen. I verksamheten finns material för att absorbera eventuellt spill och samla upp detta.

Utifrån vad som framgår ovan finner bolaget att inga av de farliga ämnena som hanteras inom verksamheten är varken utav tillräckligt stor mängd, eller av tillräcklig toxicitet för att under de omständigheter som gäller på verksamheten ha förmåga att förorsaka en förorening av betydelse.

Bolaget bedömer att det är uppenbart att det inte finns någon signifikant föroreningsrisk och att ingen statusrapport därför behöver upprättas.

Ur bolagets miljökonsekvensbeskrivning

Av miljökonsekvensbeskrivningen framgår bl.a. följande.

Lokalisering

Riksintresse och naturreservat

Anläggningen är lokaliserad delvis inom område av riksintresse för friluftsliv (Skrea Strand-Tylösand) enligt 3 kap 6 § miljöbalken. Området utgörs av hela den ca 3,5 mil långa kuststräckan mellan tätorterna Falkenberg och Halmstad. Landskapet är omväxlande, delvis flackt och öppet med sandstränder eller skogbevuxet, delvis kuperat med kala klippor närmast havet eller lummiga skogar och hagmarker. Bebyggelsen i området är ganska omfattande samtidigt som de för friluftslivet värdefullaste partierna är skyddade som naturreservat.

Väster om anläggningen finns område av riksintresse för naturvärden (Bobergs udde-Ringenäs). Kuststräckan från Bobergs udde till Ringenäs har en rik variation av såväl terrängformer som vegetationstyper. De geovetenskapliga intressena är omfattande med bl a recenta och fossila dyner, flygsandfält, strandvallar, klapperstensfält och veckade gnejser.

Ca 550 meter söder om anläggningen finns Näktergalslundens naturreservat. Reservatet är en mycket rik fågellokal med främst små fåglar. Flera märgelgravar (dammar) ligger inom området, omgivna av ett artrikt och bitvis tätt skikt av buskar. Föreskrifterna för området fastställer förbud mot utdikning, avverkning och röjning, avstjälpning samt alla övriga ingrepp, som kan förändra naturen inom området och menligt påverka fåglarnas trivsel.

Bolaget bedömer att utvecklingen av verksamheten inte kommer att innebära påtaglig skada på de utpekade värdena i områden av riksintresse eller strida mot reservatets föreskrifter.

Biotopskydd och särskilda skäl för dispens

Platsen för det nya stallet berörs av en stenmur som omfattas av det generella biotopskyddet. Bolaget planerar att flytta stenmuren norrut, så att den följer gränsen längs den planerade fastighetsregleringen. Den nya stenuren kommer att ha samma eller längre sträcka, jämfört med den befintliga stenmuren. Den nya muren kommer att byggas upp av de stenar som finns i den befintliga muren och sten som kommer fram vid markarbeten för det nya stallet. Bolaget bedömer att biotopskyddets långsiktiga funktion kommer att bestå genom att återskapa biotopen i den nya fastighetsgränsen.

Mot bakgrund av att typen av biotop är vanligt förekommande i området och att den del som nu berörs kommer att återskapas inom området, bedömer bolaget att den ekologiska funktionen i landska-

pet tillgodoses. Syftet med biotopskyddet och dess långsiktiga effekter kommer därmed att kvarstå. Bolaget ser därutöver inte att det finns någon annan alternativ lösning för att göra placeringsalternativet tillgängligt för den planerade verksamheten.

Området som görs tillgängligt genom den sökta dispensen kommer att användas för att uppföra ett stall som ingår i landets livsmedelsproduktion. Djurhållningen kommer att bidra till Sveriges självförsörjningsgrad av livsmedel, vilket utgör ett väsentligt samhällsintresse. Genom att använda gödsel från djurhållningen minskar även behovet av importerad kvävegödsel med fossilt ursprung. Anläggningen kommer att medföra positiva miljöeffekter och utgör en åtgärd i linje med nationella mål om att reducera landets klimatpåverkan och höja den nationella självförsörjningsgraden av livsmedel och gödningsämnen. Åtgärden bör därför även anses utgöra en exploatering av stort allmänt intresse.

Kulturmiljö och fornlämningar

Platsen omfattas av riksintresse för kulturmiljövården (Vastadalen). Området präglas av ett odlingslandskap med kontinuitet från förhistorisk tid, med huvudsaklig karaktär av slättbygd från tiden efter laga skiftet som genomfördes vid 1800-talets mitt. Området innehåller fornlämningsmiljö, kyrkomiljö och kvarnmiljö. Som uttryck för riksintresset anges stort inslag av förhistoriska lämningar såsom högar, varav en del är monumentala, övertorvade stensättningar, hålvägar och skålgropskomplex. Det förekommer jordbruksbebyggelse från 1800-talet och torp från 1700- och 1800-talet i de kustnära utmarkerna samt partier med hävdade äldre ängs- och hagmarker, fägator, åkrar med röjningsrösen, ädellövskogar med mera. Det finns kyrka och storgårdar med medeltida ursprung och en unik kvarnanläggning vid Berte. Det saknas kända fornlämningar på platsen för det tillkommande stallet. I omgivningen finns ett antal kända lämningar. Väster om vägen består lämningarna av bland annat sjömätningsmärke från 1923–26 och resta stenar som använts av tullare för spaning över kusten. Nordöst om anläggningen finns en fyndplats där en flintdolk hittats vid plöjning år 1917.

Alternativ lokalisering och utformning

Bolaget har utrett två placeringsalternativ för det nya stallet, i anslutning till den befintliga anläggningen. Huvudalternativet är att bygga ett nytt stall norr om halmladan och pannrummet. I detta alternativ tas det befintliga stallet, som till viss del ligger på platsen, ur drift och rivs. Denna placering passar bäst in i den praktiska utformningen av gården och en mindre del åkermark behöver tas i

anspråk. Huvudalternativet omfattar en stenmur vilken omfattas av biotopskydd.

Alternativ två innebär att det nya stallet byggs öster om de befintliga stallbyggnaderna. Eftersom markytan på platsen sluttar kommer det att krävas mer omfattande markarbete när byggytan till stallet ska iordningställas. Alternativ två omfattar inget biotopskyddat objekt. Det äldre befintliga stallet kommer vid detta alternativ att tas ur drift och användas som maskinhall.

Den alternativa placeringen finns på fastigheten Ugglarp 2:107, i anslutning till den plats där bolaget avser att lagra gödsel. Platsen består av åkermark. Ytor som behövs för att få plats med stallet och nödvändiga ytor för foder, produktion av värme och fordonsrörelser beräknas uppgå till ca 9 000 m². Det finns tio bostäder inom 500 meters avstånd från placeringen. Avstånd till närmaste bostad är ca 300 meter. Platsen är möjlig att utveckla med ett nytt stall. Det saknas infrastruktur för värme, vatten, elanslutning och foderlagring på platsen. Det behöver därför tas mer resurser i anspråk för att uppföra dessa anordningar. Den alternativa lokaliseringen har en tillfartsväg som behöver förstärkas. Platsen har fördel ur smittskyddsperspektiv på grund av avståndet till den befintliga anläggningen, men nackdel då platsen för gödsellagring kommer att hamna nära stallet.

Nollalternativet

Nollalternativet innebär att dagens drift fortsätter. Konsekvenserna av nollalternativet är att det utökade behovet av unghöns eller slaktkycklingar behöver uppföras av annan uppfödare. De transporter, vattenbehov, utsläpp av ammoniak och produktion av gödsel till växtodling kommer i så fall ske på annan plats i regionen. Konsekvenser för verksamheter i närområdet är att det även framöver kommer att vara underskott på organisk gödsel till växtodling, som behöver ersättas med handelsgödsel. Konsekvenser i övrigt kommer vara oförändrade i jämförelse med dagens drift.

Utsläpp till vatten

Dagvatten kommer framför allt från stallbyggnadernas tak och nederbörd på de grusade och asfalterade ytorna inom anläggningen. Takvattnet avleds, tillsammans med det dagvatten som inte infiltrerar i marken, genom dagvattenkulvertar vilka är gemensamma med åkermarkens täckdikessystem som ansluter till Undarsmosse-Gåsevadskanalens dikningsföretag från 1965, där fastigheten ingår. Lastningen av gödsel vid tömning av stallarna utförs på en asfalterad

yta utanför porten. Gödselhanteringen sker koncentrerat till de gånger då stallen töms. Gödseln är torr och det är lätt att samla upp spill. Gödseln kommer normalt inte att lagras på anläggningen och om så skulle ske är det på befintlig platta under täckning av duk. Gödsel kommer således inte att förorena dagvattnet.

Bolaget har redovisat att en ogödslad skyddszon tillämpas mot vattendrag, med syfte att minimera risk för växtnäringsläckage till vattenförekomsten.

Ammoniak kan i olika omfattning avgå vid lagring av gödsel. Enligt slutsatser om bästa tillgängliga teknik för intensiv uppfödning av fjäderfä och gris (European Commission, 2017) resulterar täckning av fast gödsel, med exempelvis plastduk, i försumbart utsläpp av ammoniak. Bolaget planerar att täcka över gödsel som lagras på platta, med plastduk, om gödseln ska ligga på platsen mer än en vecka innan den transporteras bort. Hanteringen är därmed i linje med det som utgör bästa tillgängliga teknik enligt BAT-slutsatserna.

Foderberedning sker i helt slutna system med torrt foder i fodersilo som transporteras till stallen i slutna rörledningar. Dagvattnet bedöms inte kunna förorenas. Om olyckshändelse ändå skulle ske kan dagvattenbrunnar blockeras med exempelvis Tätting eller motsvarande skydd för att undvika utsläpp till vattenförekomst.

Miljökvalitetsnormer

Närmaste vattenförekomst är Kvarnabäcken. Vattenförekomsten har naturlig härkomst och har givits klassificeringen måttlig ekologisk status och kemisk status uppgår ej god. Vattenförekomsten har under förvaltningscykel 3, den 2 maj 2023, givits miljökvalitetsnorm med kvalitetskrav för ekologisk status; måttlig ekologisk status med tidsfrist till 2033. Vattenförekomsten är påverkad av förhöjda halter av näringsämnen som orsakar övergödning. Kvalitetskravet innebär ett undantag från att nå god ekologisk status. Det mindre stränga kravet är enbart kopplat till övergödning orsakad av jordbruk. Påverkan ska trots det mindre stränga kravet åtgärdas så långt det är möjligt och rimligt. Det sänkta kvalitetskravet gäller bara kvalitetsfaktorn näringsämnen. Det har bedömts omöjligt att nå god ekologisk status i vattenförekomsten utan att skada samhällsintresset jordbruk. Jordbruket uppfyller samhällsekonomiska behov som inte kan fyllas på annat sätt som är bättre för miljön.

Utsläpp till luft

Kväveförluster i form av ammoniak sker i varierande omfattning från verksamheter med djurhållning. De huvudsakliga källorna till utsläppen är från stallbyggnaden, gödsellagret och vid spridning av gödsel i växtodlingen. Det finns ett antal faktorer som påverkar hur stor del av ammoniaken som kan avgå och några av dessa faktorer går att påverka vid drift av anläggningen och hur den utformas. Under nedanstående rubriker beskrivs de faktorer som bolaget kan anses ha rådighet över.

Foderstyrning

Ju mer kväve som stoppas in i djuret desto mer utsöndras och kan avgå som ammoniak. Därför är det viktigt att anpassa fodret till djurens behov i varje skede av uppfödningen eller produktionscykeln. Ammoniakemissionerna från gödseln minskar om kväveinnehållet sänks. Den viktigaste åtgärden för att minska ammoniakavgången är således att minska den totala mängden kväve ”bakom djuret”. Verksamheten kommer att drivas aktivt för att optimera foderstatens råproteinhalt och proteinets nedbrytbarhet. Bolaget kommer att ta hjälp av foderrådgivare för att bestämma foderstat till djuren utifrån vilken fas i tillväxten de befinner sig.

Inhysning

Det inhysningssystem som används har betydelse för hur mycket ammoniak som avgår från stallet. Ammoniakemission i stallet är en komplex process där ett stort antal faktorer inverkar. Enligt slutsatser om bästa tillgängliga teknik för intensiv uppfödning av fjäderfä och gris (European Commission, 2017) är det viktigt att åstadkomma en torr ströbädd för att reducera ammoniakutsläpp från fjäderfästall. En torr ströbädd får man om man har dryckessystem som inte blöter ned ströbädden, har isolerat golv, god ventilation och bra inomhusklimat samt god hälsa hos fåglarna så att de inte får diarréer. Enligt referensdokumentet kan ammoniakförlusten minska med 20 – 30 %, jämfört med referenssystemet, när man använder vattensystem som inte ger spill till ströbädden.

Referensdokumentet redovisar även system med ventilation som torkar bädden genom tillskottsvärme. Ett sådant system har i undersökningar från Nederländerna visat på en reduktion av ammoniakutsläppet med 56 % jämfört med referenssystemet. I fjäderfästallar med ströbädd är det således framförallt viktigt att ströbädden är torr och lucker. I det planerade stallet planerar bolaget att åstadkomma detta med tillskottsvärme i stallet och utfodring av djuren med spinnare samt bygga stallet med isolerat golv och distribuera vatten till fåglarna genom system som inte ger spill till bädden.

Utformningen är därmed i linje med det som utgör bästa tillgängliga teknik enligt BAT-slutsatserna.

Ammoniakförlust från gödsellager
Ammoniak kan i olika omfattning avgå vid lagring av gödsel. Enligt slutsatser om bästa tillgängliga teknik (European Commission, 2017) resulterar täckning av fast gödsel, från slaktkyckling och torkad fjäderfägödsel med exempelvis plastduk, i försumbart utsläpp av ammoniak. Bolaget planerar att täcka gödsel som lagras på platta med plastduk om gödseln ska ligga på platsen mer än en vecka innan den transporteras bort. Hanteringen är därmed i linje med det som utgör bästa tillgängliga teknik enligt BAT-slutsatserna.

Kvantifiering av ammoniak
I den nu aktuella ansökan kommer djur att finnas i stallbyggnader med tillskottsvärme i stallet och utfodring av djuren med spinnare samt att stallet kommer att byggas med isolerat golv och distribution av vatten till fåglarna kommer att ske med ett system som inte ger spill till ströbädden. Ammoniakutsläpp kan beräknas med hjälp av Jordbruksverkets rådgivningsprogram VERA-stallgödselberäkning. I stallgödselberäkningarna beräknas produktionen av stallgödsel och förluster av ammoniak från stall och lagring med stöd av uppgifter om antalet djur och typ av produktion. Beräkningarna baseras på djurantal och fasta schabloner (Karlsson, Rodhe, 2002). Beräkning grundas på en standardfoderstat och tar inte hänsyn till inhysningssystem.

Bedömning av påverkan på grund av ammoniak
Utifrån vad som framgår av rapporten ”Jordbruksverket, Förslag till åtgärdsprogram för att reducera ammoniakavgången i jordbruket, 1997” kommer hälften av mängden ammoniak som avgår från anläggningen att deponeras inom 50 km och därmed kunna utgöra påverkan på omgivningen. Depositionen kommer sannolikt att bli högre närmare anläggningen än i periferin. Om man, som ett beräkningsexempel, i stället antar att ammoniakförlusten som deponeras kring anläggningen i huvudsak hamnar inom en sektor som motsvarar ca 90 grader i den dominerande vindriktningen, inom 10 km från anläggningen, kommer depositionen ske inom en yta av ca 7 900 ha nordost om anläggningen. Det är inte sannolikt att mängden ammoniak fördelas jämnt över hela ytan, det är inte heller sannolikt att all deposition sker inom den angivna sektorn, men exemplet kan användas för att resonera om hur stor yta en ammoniakavgång från anläggningen kan fördelas. Bakgrundsvärdet för kvävenedfall i området är 7,9 kg N per ha (Jordbruksverket, VERA, 2023).

Bakgrundsvärdet innebär en tillförsel om ca 62 ton kväve på 7 900 ha enligt räkneexemplet ovan. Bolagets bidrag med deposition av ca 1,5 ton kväve på denna yta (baserat på 3 761 kg NH3) bör därför inte anses vara till hinder för att driva anläggningen på denna plats. Det bör även beaktas att anläggningens omgivning till stor del utgörs av åkermark som tillförs upp till 170 kg kväve per hektar och år genom gödsling.

Fastbränslepanna

I anläggningen finns en fastbränslepanna med en effekt på 495 kW för uppvärmning av stallbyggnaderna. I pannan används till största del halm som bränsle, men det finns även möjlighet att använda flis.

Det finns i huvudsak två metoder hos fastbränslepannor som använder halm som bränsle, satsvis och kontinuerlig matning. Den vanligaste metoden på mindre gårdspannor under 500 kW är satsvis matning, framför allt beroende på att de är kostnadseffektiva. Vid satsvis matning sker insättning av en eller flera storbalar i pannan som sedan förbränns. Verkningsgraden på äldre pannor med denna teknik är ca 40 %. En modern panna med satsvis eldning har styrning av förbränningen med fläktstyrd tillförsel av primär- och sekundärluft och har ca 60 % verkningsgrad vid full drift. Vid användning av denna teknik varierar dock förbränningen vid uppstart och nedstängning jämfört med vid full drift. Pannan ska för bästa verkningsgrad och lägst utsläpp till luft drivas med full effekt mot en ackumulatortank.

På anläggningen finns en panna med kontinuerlig matning för användning av flis eller halm som bränsle. När halm används rivs storbalarna och den rivna halmen tillförs kontinuerligt till pannan, vilket är samma metodik som används när pannan eldas med flis. Kontinuerlig eldning resulterar i en mer stabil förbränning och pannan får då en högre verkningsgrad och lägre rökgasemissioner jämfört med satsvis matade pannor. De här pannorna når i praktiken ofta verkningsgrader på ca 80 %. Enligt tillverkaren LIN-KA är verkningsgraden på den panna som används på anläggningen ca 90 %.

Den panna som bolaget använder får anses utgöra bästa teknik vid användning av fastbränslepanna i denna storlek och orsakar inte lukt i omgivningen på sådant sätt som vid uppstart av en satseldad panna. Denna teknik är dock betydligt dyrare än en satsvis eldad panna. Den bättre tekniken har kunnat väljas på grund av att bolaget har erhållit stöd från Klimatklivet för installation av pannan. Tekniken

leder till en begränsning av utsläpp av stoft och lukt i jämförelse med en satsvis eldad panna.

Utöver en bättre teknik för förbränning renas rökgaserna från stoft med en multicyklon, vilket är den teknik som vanligen förekommer vid fastbränsleanläggningar av den aktuella storleken och utgör den teknik som kan vara rimlig att kräva vid användning av en sådan anläggning. Den avskiljningsgrad som i normalfallet kan förväntas av en multicyklon framgår av Naturvårdsverkets rapport, *Branschfakta utgåva 2 mars 2005 – Förbränningsanläggningar för energiproduktion inklusive rökgaskondensering (utom avfallsförbränning)*. I rapporten anges att användning av multicyklon resulterar i stoftinnehåll inom intervallet 100–250 mg/Nm3 torr gas vid 6 % O2 beroende på bland annat typ av bränsle. Halm som bränsle kan leda till stofthalter över 250 mg/Nm3 torr gas vid 6 % O2. Utsläppsnivåer lägre än 100 mg/Nm3 torr gas vid 6 % O2 kan förekomma vid eldning av homogent bränsle och stabil förbränning. Halm och flis utgör inte ett standardiserat bränsle och kan inte anses utgöra ett homogent bränsle på samma sätt som exempelvis pellets eller eldningsolja.

Mot bakgrund av att bolagets panna har en jämn och kontrollerad förbränning tillsammans med att det inte finns några bostäder i den förhärskande vindriktningen, bedömer bolaget att pannan inte bidrar till någon olägenhet av betydelse för omgivningen. Pannan används i den befintliga driften och utifrån erfarenhet från driften samt analys av rökgasmätning från liknande pannor, anser bolaget att pannan kan drivas utan att besvärande lukt uppkommer i omgivningen och med ett innehåll av stoft i rökgaserna i det lägre intervallet utifrån Naturvårdsverkets branschfakta om förbränningsanläggningar.

Buller

Ljud alstras framför allt från ventilation och transporter inom anläggningen. Bolaget har genomfört en beräkning av samtidigt ljud från ventilation, som uppgår till 75 dBA för vardera stallen, en traktor, som bidrar med 90 dBA och en lastbil som bidrar med 90 dBA som finns inom området. Vid närmaste bostad, 90 meter från anläggningen, blir ljudnivån 40 dBA. Bolaget bedömer att verksamheten kan bedrivas utan att risk föreligger att Naturvårdsverkets rekommenderade nivåer för buller vid bostäder överskrids.

Det kan förekomma ljud nattetid vid utlastning av djur. Dessa ljud kan bestå av stängning av bildörr eller liknande. Utlastningen genomförs dock lugnt för att djuren inte ska bli oroliga. Bolaget bedöm-

er att det inte föreligger förutsättningar för att ljud uppkommer som överskrider 55 dBA.

Avfall

I verksamheten uppkommer avfall i form av spillolja, elskrot, oljefilter, blyackumulatorer, lysrör, plast- och pappersförpackningar, skrot och kycklingkadaver. I den planerade verksamheten förväntas mängden plast- och pappersförpackningar öka från 50 till 90 kg per år. Mängden kycklingkadaver ökar från 1 500 till 2 600 kg per år. Resterande mängd avfall förväntas vara oförändrad.

Farligt avfall lagras inomhus och övrigt avfall förvaras i därtill avsedda behållare.

Askan från fastbränslepannan förvaras i en container vid pannan och används som mikronäringsämne i växtodlingen, främst på grund av askans innehåll av kalciumoxid, vilket verkar buffrande mot pH-sänkning som blir resultat vid användning av kvävegödsel från ammoniumnitrat, exempelvis N27. Döda kycklingar förbränns i egen fastbränslepanna med tillstånd från Jordbruksverket från 2007-12-18.

Energi

I verksamheten förbrukas ca 80 000 kWh per år och den planerade verksamheten beräknas förbruka ca 140 000 kWh per år. Verksamheten förbrukar el vid drift av foderanläggning, ventilation och belysning i stallar. Fastbränslepannan värmer upp stallar och diesel används till reservkraftverket. En oljepanna kan användas vid eventuella driftstopp på fastbränslepannan, men hittills har detta inte behövts. De begränsade transportavstånden till odlingsmark i omgivningen innebär låg förbrukning av energi för transporter vid spridning av gödsel. Energiförbrukningen optimeras genom aktiv foderstyrning utifrån djurens behov.

Vattenuttag

Bolaget kommer att använda befintlig borrad brunn för dricks- och tvättvatten i produktionen. Vattenuttaget utgör uttag för jordbrukets husbehov och omfattas inte av tillståndsplikt enligt undantaget i 11 kap 11 § miljöbalken. Bolaget bedömer därutöver, utifrån erfarenheten av nuvarande drift, den goda tillgången på grundvatten ur brunnen och det väl tilltagna avståndet till andra vattentäkter i omgivningen, att varken allmänna eller enskilda intressen skadas genom vattenuttagets inverkan på vattenförhållandena i omgivningen. Vattenuttaget påverkar inte heller någon grundvatten-

förekomst som är utpekad inom vattenförvaltningen. Bolaget avser inte att söka tillstånd för vattenverksamhet enligt 11 kap miljöbalken.

Risker

De befintliga stallbyggnaderna har uppförts med säkerhetsavstånd till övrig bebyggelse med syfte att begränsa risken för omgivningen i händelse av att brand skulle uppstå. Även det tillkommande stallet placeras med utgångspunkt att säkerhetsavstånd ska finnas till kringliggande bebyggelse. Pannbyggnad och halmlager har uppförts i enlighet med gällande brandklassning. Stallbyggnaderna består av betongväggar med takstolar av trä. Inner- och yttertak består av plåt. Det finns en begränsad mängd brandfarligt material i stallbyggnaderna. Pannanläggningen har säkerhetssystem för att hantera brand i panna och bakbrand mot bränsletillförsel och bränslelager.

Bolaget kommer att arbeta fram en beredskapsplan för olyckshändelser, läckage och spill i egenkontroll för verksamheten. På den hårdgjorda ytan kring stallbyggnaden kommer det att finnas ett antal dagvattenbrunnar. Vid händelse av brand eller olyckshändelse finns möjlighet att blockera dessa brunnar så att förorening av vattenförekomst undviks.

Inkomna yttranden

Av de yttranden som kommit in framgår bl.a. följande.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Falkenbergs kommun

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har granskat handlingarna i ärendet och gjort bedömningen utifrån framför allt följande områden: Verksamhetsområdets lokalisering, redovisade utsläppshalter, beräkningsresultat av utsöndrat totalkväve och totalfosfor, riskanalys och riskbedömning i händelse av brand, omhändertagande av släckvatten, bullerberäkning, vattenförbrukning, transport samt hantering av gödsel och tvättvatten. Bedömning av biotopsskyddad stenmur och utsläpp till luft genom fastbränslepanna har inte gjorts av miljö- och hälsoskyddsnämnden i denna remiss. Biotopskydd ingår normalt inte i nämndens tillsynsansvar och gällande fastbränslepannan styrs driften av denna främst av andra myndigheters styrdokument som sedan delvis följs upp vid tillsyn av nämnden.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden avstår från att yttra sig om ställningstagande gällande tillstyrkande eller avstyrkande i sakfrågan, eftersom myndigheten inte är prövande instans för ansökan. Miljö- och hälsoskyddsnämnden kan emellertid tillstyrka att den befintliga

verksamheten inte har haft några kända befogade klagomål hos tillsynsmyndigheten. Utifrån den tillsyn som förvaltningen har bedrivit på verksamheten har inget framkommit som talar för att den befintliga verksamheten inte är lämpad att utökas. Verksamheten har den 27 november 2023 beviljats, med krav på försiktighetsmått, att inrätta en ny gödselplatta på fastigheten Ugglarp 2:107.

Eva och Jan-Åke Christiansson

Eva och Jan-Åke Christianssons, på fastigheten Ugglarp 2:15, framför följande synpunkter på ansökan:

Det finns en oro över de konsekvenser som en utökad verksamhet kan innebära i fråga om luktutsläpp och påverkan på dricksvattnet. I befintligt underlag (ansökan, miljökonsekvensbeskrivning och samrådsredogörelse) noteras att den utökade anläggningen inte förväntas leda till några tillkommande olägenheter för närboende, vare sig vad gäller luktutsläpp eller utsläpp av föroreningar till vatten.

När det gäller lukt planeras en mycket kraftigt ökad djurhållning med nyetablering av slakterihantering och förbränning av kadaver. Redan på nuvarande nivåer av djurhållning kan det, beroende på vindriktning, kännas en påtagligt stinkande odör. Vad ska sökanden rent konkret göra för att garantera att luktutsläppen inte ökar i framtiden, särskilt med beaktande av att kadaverförbränning tillkommer. Det förefaller trots allt rimligt att förmoda att utsläpp från ventilation och gaser från värmepannan kommer att öka. Det önskas tydliga besked från sökanden om vilka åtgärder som kommer att vidtagas för att hantera dessa problem. Ambitionen måste vara att de totala luktutsläppen ska minska och inte öka.

Beträffande dricksvattnet (som tas från egen brunn) kan det konstateras att både den planerade anläggningen och fastigheten Ugglarp 2:15 gränsar till en grävd kanal som hanterar avrinning från omgivande lantbruk. I befintligt underlag anges att anläggningens vatten ska hanteras via tvättvattenbrunn och att vattnet sedan ska spridas i växtodlingen. Dagvatten samlas i spillvattenbehållare och sprids med tiden ut på åkermarken. Tydliga besked krävs från sökanden om konkreta åtgärder som garanterar att dricksvattnet inte kontamineras genom att anläggningens tvätt- och dagvatten sprids på markerna kring anläggningen. De väldigt allmänt hållna uttalandena rörande risker för luft och vatten i befintligt underlag behöver kompletteras med betydligt skarpare besked.

Fastigheten Ugglarp 2:15 ligger i ett område med många jordbruk och stor djurhållning. Det finns en acceptans för att vissa olägen-

heter kan följa av dessa aktiviteter, men det blir extra viktigt att frågor om ren luft och rent vatten hanteras på ett bra sätt. Redan i mitten av 80-talet diskuterades det intensivt bl. a i samband med en utbyggnad av svinproduktion i närområdet (Stora Stensjö), en utbyggnad som ledde till att många närboende uttryckte oro över luktutsläpp och vattenpåverkan. Dessa frågor behöver noga följas upp inom ramen för den nu aktuella tillståndsprocessen.

Sökandens bemötanden

Bolaget har i bemötande av inkomna yttranden anfört bl.a. följande.

Avståndet beräknas vara ca 590 meter mellan bostaden på fastigheten Ugglarp 2:15 och det befintliga stall som finns närmast bostaden. Det kortaste avståndet mellan bostaden och ett nytt stall enligt ansökan beräknas bli ca 690 meter. Den åkerareal som brukas av sökanden finns på ett avstånd om ca 300 meter från fastigheten Ugglarp 2:15.

Sökanden förtydligar att ansökan inte omfattar slakteri, någon sådan verksamhet ingår inte i den planerade utökningen. Förbränning av kadaver sker även i dagens verksamhet, i enlighet med Jordbruksverkets riktlinjer om bland annat temperatur vid förbränning av kadaver. Förbränning av kadaver sker dock enbart då det finns behov av värme i stallbyggnaderna vilket innebär att under perioder, framför allt sommartid, levereras kadaver i väg för destruktion på annan anläggning med tillstånd för sådan verksamhet. Förbränning av kadaver kommer att ske under samma förutsättningar som idag. Det ökade antalet djur i anläggningen kommer enbart innebära att kadaverförbränningen kan komma att genomföras under längre tid per tillfälle.

Sökanden avser att förebygga olägenhet på grund av lukt i omgivningen genom att hålla en djurhållning med ett gott stallklimat med torra ströbäddar, vilket i sin tur utgör grund för att förebygga utsläpp av ammoniak och luktande ämnen i omgivningen. På det avstånd mellan Eva och Jan-Åke Christianssons bostad, om ca 590 meter till befintlig djurhållning och ca 690 till det nya stallet bedömer sökanden att anläggningen kommer att drivas utan att störning av betydelse på grund av lukt kommer att ske för bostaden på fastigheten Ugglarp 2:15.

Tvättvatten uppkommer vid tvätt av stallbyggnaderna. Före tvätt tas all gödsel ut från stallet, därefter torrsopas golvet med sopmaskin. Efter torrsopning sker tvätt med högtryckstvätt. Tvättvattnet samlas

upp i tvättvattenbehållare och sprids sedan på åkermark vid tider som är lämpliga för spridning eller bevattning. Tvättvatten innehåller väldigt låga halter av näringsämnen och sprids på åkermark på liknande sätt som flytgödsel, med den skillnad att gödsel har ett högt innehåll av näringsämnen. Sökanden tillämpar skyddszon intill det öppna diket vid spridningen med syfte att förhindra att spridning sker direkt till ytvatten. Tvättvattnet sprids som närmast 300 meter från Eva och Jan-Åke Christianssons fastighet, sökanden bedömer att hanteringen inte har möjlighet att påverka Eva och Jan-Åke Christianssons dricksvatten.

Dagvatten består av regnvatten som hamnar på byggnadernas tak och på hårdgjorda ytor för exempelvis transport med fordon. Detta vatten leds via rörledningar till dike på samma sätt som annat dag- och dräneringsvatten från åkermark. Sökanden bedömer att hanteringen inte har möjlighet att påverka dricksvattenkvaliteten i Eva och Jan-Åke Christianssons dricksvattenbrunn.

Miljöprövningsdelegationens överväganden

Miljökonsekvensbeskrivning

Miljöprövningsdelegationen konstaterar att Lassagård AB har genomfört samråd och upprättat en miljökonsekvensbeskrivning enligt bestämmelserna i 6 kap. miljöbalken och miljöbedömningsförordningen (2017:966). Miljöprövningsdelegationen finner att inlämnad miljökonsekvensbeskrivning efter gjorda kompletteringar uppfyller kraven och kan godkännas enligt 6 kap. 42 § miljöbalken.

Statusrapport

Miljöprövningsdelegationen bedömer utifrån bolagets redovisning att risken är liten för att verksamheten medför föroreningsskada inom det område där verksamheten avses bedrivas och att det därför inte krävs en statusrapport enligt 1 kap. 23 § industriutsläppsförordningen (2013:250).

Tillåtlighet

Planförhållanden

Enligt 2 kap 6 § miljöbalken får tillstånd inte meddelas i strid med gällande detaljplan eller områdesbestämmelser. Det aktuella området omfattas inte av någon detaljplan eller områdesbestämmelser.

Industriutsläppsverksamhet

Den sökta verksamheten berörs av BAT-slutsatser för intensiv uppfödning av fjäderfä eller gris, i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU.

Av 1 kap. 13 § industriutsläppsförordningen följer att slutsatser om bästa tillgängliga teknik (Best Available Technique) ska användas som referens vid tillståndsprövning.

För verksamheten finns fastställda BAT-slutsatser med begränsningsvärde för ammoniakutsläpp från stallar, så kallad BAT-AEL. För slaktkycklinguppfödning ska intervallet 0,01–0,08 kg NH3 per djurplats och år kunna innehållas. För unghönsuppfödning, inkl. tuppar, finns inga fastställda begränsningsvärden.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att verksamheten, om den bedrivs i enlighet med villkoren i detta beslut och om de åtgärder som redovisas i ansökan vidtas, kommer att vara förenlig med kravet på bästa tillgängliga teknik.

Kulturmiljö och fornlämningar

Platsen omfattas av riksintresse för kulturmiljövård (Vastadalen). Utbyggnaden med en ny stallbyggnad bör inte orsaka någon påtaglig skada på riksintresset.

Vad gäller fornlämningar ligger närmaste lämning så pass långt bort, samtidigt som utbyggnadsområdet inte är tillräckligt stort enligt bestämmelserna i kulturmiljölagen, att en arkeologisk utredning på den planerade platsen för utbyggnaden inte är nödvändig.

Biotopskydd

Bolaget ansöker om dispens från biotopskyddet för flytt av en stenmur i samband med uppförandet av ett nytt stall. Bolaget har i ansökan beskrivit ingreppets omfattning, angett särskilda skäl för medgivande av biotopskyddsdispens och åtagit sig att vidta åtgärder för att minska skadan på biotopskyddsobjektets ekologiska funktion.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att det föreligger särskilda skäl för dispens.

Bolaget har även anmält en ny gödselplatta på fastigheten Ugglarp 2:107, vilken prövats av Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Falkenbergs kommun och överprövats av länsstyrelsen efter överklagande

av en närboende.[1] Denna gödselplatta ingår även i förevarande tillståndsprövning.

Gödselplattan planeras intill en märgelgrav, vilken omfattas av det generella biotopskyddet. Det har i tillståndsärendet inte framförts något yrkande från sökanden om dispens från biotopskyddet vad gäller märgelgraven och frågan har därmed inte ingått i denna prövning. Frågan om biotopskyddsdispens för gödselplattan får prövas av länsstyrelsen om dispens sökes.

Utsläpp till luft

Minimering av ammoniakutsläpp från lagring av stallgödsel är en viktig åtgärd för att nå det nationella miljömålet *Ingen övergödning* och för att minimera risken för luktstörningar. Bolaget har redovisat att gödseln kommer att täckas över med duk och att det regnvatten som hamnar på plattan kommer att samlas upp, vilket minskar risken för luktolägenheter och utsläpp av näringsämnen.

Det kväve som tillförs vid utfodring och som inte tas upp av djuren hamnar i gödseln. Redan när man utfodrar djuren kan man göra åtgärder för att minimera ammoniakförlusterna. Att optimera foderstaten för råproteinhalt och aminosyrasammansättning sänker gödselns kväveinnehåll och därmed ammoniakavgången från gödseln. Bolaget avser att bland annat tillämpa foderstyrning med fasutfodring, vilket bidrar till minskade kväveutsläpp från stallbyggnaderna.

Miljökvalitetsnormer och utsläpp till vatten

Gödsel lagras på tät gödselplatta med uppsamling i gödselbrunn och vattnet sprids därefter på bolagets marker. Förluster av kväve från stall och lagring minimeras i enlighet med bästa möjliga teknik och BAT-slutsatser. I ansökan redovisas att jordbruket bedrivs utifrån en växtodlingsplan, där tillförsel av växtnäring till jordbruksmark sker utifrån grödornas behov. Miljöprövningsdelegationen bedömer att verksamheten, med angivna skyddsåtgärder och fastställda villkor, inte försämrar möjligheterna att uppfylla miljökvalitetsnormerna för vattenförekomsten Kvarnabäcken.

Buller, lukt och omgivande bebyggelse

Närmsta bostad ligger cirka 120 meter från den planerade anläggningens ytterkant. Gödsel kommer att täckas vid lagring och verksamheten kommer att bedrivas med betryggande avstånd till

[1] Miljö- och hälsoskyddsnämndens i Falkenbergs kommun beslut den 27 november 2023, M-2023-2194 och Länsstyrelsen i Hallands läns beslut den 4 juni 2024 i ärende nr 9281-23.

bostäder i den förhärskande vindriktningen. Miljöprövningsdelegationen bedömer att djurhållningen är av sådan omfattning att störande lukt kan uppkomma vid vissa väderförhållanden och särskilt i kombination med hantering av fjäderfägödsel.

Av den bullerberäkning som redovisats i miljökonsekvensbeskrivningen framgår att bullernivåer vid bostäder, enligt *Naturvårdsverkets vägledning om industri- och annat verksamhetsbuller*, inte kommer att överskridas.

Miljöeffekterna från den befintliga verksamheten är kända och med de åtgärder som bolaget har beskrivit och de skyddsåtgärder som fastställs i villkor, bedöms inte någon oacceptabel störning p.g.a. lukt eller buller uppkomma från den planerade verksamheten. Viss lukt får dock accepteras av dem som bor eller vistas i en jordbruksbygd.

Miljömål

De miljömål som berörs av verksamheten är bl.a. Ett rikt odlingslandskap, Ingen övergödning, Begränsad klimatpåverkan och Frisk luft. Med hänsyn till de åtgärder som bolaget angett i ansökan och med de villkor som fastställs för verksamheten anser Miljöprövningsdelegationen att verksamheten är förenlig med de berörda miljömålen.

Information

Om en fornlämning påträffas under anläggnings- eller återställningsarbete, ska arbetet omedelbart avbrytas till den del fornlämningen berörs. Den som leder arbetet ska omedelbart anmäla förhållandet till länsstyrelsen (2 kap. 10 § andra stycket kulturmiljölagen 1988:950).

Sökanden behöver göra en egen bedömning av om bland annat grundvattenuttaget för den djurhållande verksamheten är anmälnings- eller tillståndspliktig vattenverksamhet enligt 11 kap. miljöbalken. Sådan verksamhet prövas i annan ordning.

Motivering av villkor

Villkor 1. allmänna villkoret

Bolaget bör åläggas att följa de åtaganden som gjorts i ansökan och under ärendets handläggning och som inte kan kopplas till ett specifikt villkor.

Villkor 2, buller

De föreskrivna nivåerna är de som normalt föreskrivs som villkor. Det har i ärendet inte framkommit några skäl som motiverar strängare eller mildare krav än dessa. Bolaget har redovisat att ljudet från verksamheten inte kommer att överskrida de ljudnivåer som anges i Naturvårdsverkets vägledning om industri- och annat verksamhetsbuller. Det föreligger inte några direkta förutsättningar för momentana ljud nattetid. Bullerkraven bör därför kunna fastställas enligt gällande praxis.

Villkor 3–6, hantering av organiska gödselmedel, foder och tvättvatten

Spill av organiska gödselmedel och foder kan innebära att det uppstår en negativ påverkan på miljön eller människors hälsa och därför bör åtgärder vidtas för att minimera denna risk. Tiden är en viktig faktor för när spill kan bli en olägenhet. Därför bör spill tas om hand så snart det är praktiskt möjligt.

Minimering av ammoniakutsläpp från lagring av stallgödsel är en viktig åtgärd för att nå det nationella miljömålet *Ingen övergödning* och för att minimera risken för luktstörningar. Lagring av stallgödsel bör därför ske så torrt och vindskyddat som möjligt, vilket överensstämmer med det som bolaget beskrivit i ansökan. För att få kunskap om växtnäringsinnehåll i gödseln och hur fördelning av växtnäringsämnen på bästa sätt ska ske på åkermark, är det nödvändigt att innehållet av växtnäring i stallgödseln undersöks.

Hantering av tvätt- och spolvatten, som kan innehålla mindre mängder rengöringsmedel och näringsämnen, kan förorena mark och vatten vid utsläpp. Det finns därför miljömässiga skäl att reglera hanteringen av sådant vatten för att minimera risken för att mark eller vatten ska förorenas.

Bolaget har i ansökan angett att lagringskapaciteten för tvättvatten kommer att motsvara 10 månaders produktion av tvättvatten. Vid drift med slaktkyckling kommer lagringsbehovet öka och bolaget avser då att bygga ytterligare en tvättvattenbrunn, alternativt hyra en extern gödselbrunn för lagring på annan plats. I enlighet med detta bedöms lagringskapaciteten för tvättvatten kunna garanteras och föreskrivet villkor 6 kan innehållas.

Villkor 7–9, spridning av organiska gödselmedel

Spridning vid lämpliga väderförhållanden minskar risken för ammoniakförluster, ytavrinning och luktolägenheter.

Ett skyddsavstånd till vattentäkter syftar till att undvika påverkan på vattenkvaliteten. Bolaget har inte redogjort för riskerna utifrån exempelvis vilka jordarter och lutningsförhållanden som råder vid vattentäkter i närheten av spridningsarealerna. I gällande tillstånd föreskrivs att spridning av stallgödsel inte får ske närmare än 30 meter från vattentäkter. Det har inte framkommit något i ärendet som indikerar att vattenkvaliteten i vattentäkter påverkas negativt av nuvarande verksamhet. Miljöprövningsdelegationen anser därför att skyddsavståndet till vattentäkter även fortsättningsvis bör uppgå till minst 30 meter.

Enligt gällande praxis från Mark- och miljööverdomstolen (jfr MÖD:s dom 2017-06-13 i mål nr M 7490–16) framgår bl.a. att P-AL V-klassificerad mark får tillföras högst 15 kg fosfor per hektar och år förutsatt att marken har låg fosformättnadsgrad och hög fosforbindningskapacitet. Dessa parametrar kan variera avsevärt från plats till plats. Det innebär att bolaget bör ta markprover avseende fosforbindningskapacitet och fosformättnadsgrad, för att spridning av högst 15 kg fosfor per hektar och år ska kunna godtas. På arealer med P-AL klass IV B får fosfortillförseln som genomsnitt under en femårsperiod högst motsvara det som förs bort med skörden.

Jordbruksverket har i rapporten ”Rekommendationer för gödsling och kalkning 2024” redovisat vilka fosforgivor som rekommenderas för olika grödor på mark i olika fosforklasser. Vid odling av fodermajs eller potatis på mark i högsta fosforklass rekommenderas t.ex. en fosforgiva om 15 kg per hektar när skördenivån är tio ton per hektar. För de grödor som odlas i den aktuella verksamheten (höstraps, höstvete, vårkorn och åkerböna) rekommenderas ingen tillförsel av fosfor på mark i fosforklass V och IV B.

Jordbruksverket anger vidare i rekommendationerna att ett högt fosforinnehåll i marken medför en större miljörisk och att uppgödsling av marker till högre fosforklass än P-AL klass IV A inte är motiverat vare sig ekonomiskt, miljömässigt eller med tanke på att fosfor är en ändlig naturresurs som vi bör hushålla med. I Jordbruksverkets utredning ”Jordbruket och vattenkvaliteten (2012:22)” anges också att en anpassad fosforgödsling är en angelägen åtgärd för att minska fosforförluster till vatten.

En stor del av bolagets spridningsareal uppnår fosforklass V eller IV B. Den ekologiska statusen för vattenförekomsten Kvarnabäcken är måttlig och klassificeringen är bland annat baserad på förhöjda halter av fosfor i vattendraget på grund av utsläpp från jordbruk.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att det är angeläget att minska risken för läckaget av fosfor till Kvarnabäcken och att det därmed är motiverat att begränsa fosforgivan på marker med fosforklass V och IV B.

Villkor 10–11, avfall och kemiska produkter

Det är viktigt att förvaring, lagring och hantering av kemiska produkter och farligt avfall sker på ett betryggande sätt och i övrigt så att eventuellt spill och läckage kan samlas upp och omhändertas på ett miljömässigt lämpligt sätt.

Stallbyggnader kommer att värmas upp genom förbränning av halm eller flis. Bolaget avser också att förbränna ca 2 600 kg kycklingkadaver per år. Aska från fastbränslepannor kan klassificeras olika beroende på dess innehåll av bl.a. metaller och om syftet med att blanda askan med stallgödsel är kvittblivning. Som utgångspunkt bör aska ses som ett avfall som ska tas om hand på annat sätt än att blanda det med stallgödsel. Askans näringsinnehåll är beroende av vilket material som förbränns. Om askan däremot innehåller mineraler eller näringsämnen som är till nytta vid odling, utan att den riskerar att förorena mark eller vatten, bör tillsynsmyndigheten kunna reglera sådan hantering.

Villkor 12, utsläpp till luft

Fastbränslepannan är av en mindre storlek (495 kW). Redovisade utsläppshalter, efter rening med multicyklon, bedöms vara tillåtliga.

Enligt redovisade beräkningar ligger utsöndrat totalkväve från slaktkyckling på 0,2 kg N per djurplats och år, vilket hamnar inom intervallet för bästa tillgängliga teknik (0,2–0,6 kg N/djurplats/år). För unghöns finns inga begränsningsvärden för bästa tillgängliga teknik, men enligt bolagets beräkningar hamnar utsöndrat totalkväve på 0,14 kg N för unghöns, vilket får anses vara tillåtligt.

Villkor 13, kontrollprogram

Enligt förordningen (1998:901) om verksamhetsutövarens egenkontroll ska en verksamhetsutövare fortlöpande och systematiskt undersöka och bedöma riskerna med verksamheten från hälso- och miljösynpunkt. Resultatet ska dokumenteras. En del i egenkontrollen är att ha ett kontrollprogram och Miljöprövningsdelegationen fastställer därför ett villkor för detta.

Delegation D1, hantering av aska från fastbränslepanna

Om bolaget kan visa att aska från fastbränslepannan innehåller näringsämnen eller mineraler som är till nytta för odling och inte innehåller andra ämnen som riskerar att förorena mark eller vatten, bör tillsynsmyndigheten få medge inblandning av askan i fjäderfägödsel och föreskriva villkor för denna hantering. Askans innehåll varierar beroende på bränslet, varför det är mer ändamålsenligt att tillsynsmyndigheten kontinuerligt kan reglera hanteringen och ställa krav som motverkar risken för förorening av mark och vatten, men inte ett godtagbart resursutnyttjande. Tillsynsmyndighetens bedömning bör baseras på analyser av tungmetallinnehåll samt näringsämnen (P, Ca, Mg och K).

Delegation D2, åtgärder för att begränsa lukt

Om det, trots de skyddsåtgärder som fastställts i villkor och det som bolaget har åtagit sig, uppstår olägenheter p.g.a. lukt är det lämpligt att tillsynsmyndigheten kan fastställa villkor om åtgärder för att minimera risken för att luktolägenheter uppstår.

Verkställighet

När det finns skäl till det får prövningsmyndigheten enligt 22 kap. 28 § miljöbalken förordna att tillståndet får tas i anspråk även om beslutet inte har vunnit laga kraft. Det ankommer på verksamhetsutövaren att påvisa konkreta skäl för ett verkställighetsförordnande. Bolaget har motiverat yrkandet om verkställighetsförordnande med att det företagsekonomiskt sett är viktigt att kunna starta den utökade verksamheten så snart som möjligt, vilket är ett relativt vagt argument.

I yttrande över ansökan har närboende uttryckt oro för att de ska uppleva olägenheter från verksamheten. Även om Miljöprövningsdelegationen bedömer att verksamheten med fastställda villkor är tillåtlig, bör beslutet därför inte gälla förrän det vunnit laga kraft och bolagets yrkande om verkställighetsförordnande bör således avslås.

Igångsättningstid

Bolaget har yrkat en igångsättningstid om sju år för den planerade anläggningen. Miljöprövningsdelegationen bedömer att denna tid kan godtas.

Sammanfattning

Genom de åtaganden som bolaget gjort och de försiktighetsmått som föreskrivs i villkoren till detta beslut finner Miljöprövnings-

delegationen att hinder inte föreligger enligt miljöbalkens hänsyns- och tillåtlighetsregler mot att meddela bolaget tillstånd till den verksamhet som avses bedrivas.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av chefsjurist Peter Jupén, ordförande, och miljöhandläggare Anna-Lena Olsson, miljösakkunnig. Miljöhandläggare Sabine Karlsson har varit föredragande, men inte deltagit i beslutet.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Kopia till

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Falkenbergs kommun; miljo.halsa@falkenberg.se

Länsstyrelsen i Hallands län; halland@lansstyrelsen.se

Eva och Jan-Åke Christiansson; janeva@telia.com

Ombud: stefan.fahlstedth@agellus.se

Bilagor

1. Karta

Bilaga 1

N
2:104
2
2:63
2:104
1
2:106
2:71
35 m
120 m
35 m
0 m
UGGLARP
0
60
120
180 m
Skala 1:2 000. SWEREF 99 TM. RH 2000.
LANTMÄTERIET